

LEKCE 60: PROROK ELIJÁŠ

Biblický text k lekci: 1. Královská 17 - 22

Cíle lekce:

- Dítě popíše vlastními slovy alespoň 2 události z Elijášova života
- Dítě zná krále Achaba a jeho ženu Jezábel jako lidi zlé, kteří se nechtěli odvrátit od zlých skutků
- Dítě si uvědomí, že jen Hospodin je pravý, živý Bůh, a nikoli modly, které si lidé dělají
- Dítě ví, že se o něj Pán Bůh dokáže postarat i v situacích, které vypadají beznadějně
- Dítě chápe, že v životě není vždy podle našich představ, ale že Bůh vždy o nás ví
- Dítě si uvědomuje moc modlitby jako rozhovoru se živým Bohem
- Dítě chápe Boží vlastnost odpuštění – k Bohu je možné přijít, ač jsme na tom jakkoli špatně
- Dítě zná jméno proroka, kterého Elijáš povolal jako svého nástupce

Klíčové verše:

1. Královská 18,39: „Když to všechen lid spatřil, padli na tvář a volali: „Jen Hospodin je Bůh! Jen Hospodin je Bůh!“

1. Královská 20,13: „I přistoupil k izraelskému králi Achabovi jeden prorok a řekl: „Toto praví Hospodin: Vidíš celé toto veliké množství? Ještě dnes ti je dám do rukou a poznáš, že já jsem Hospodin.““

1. Královská 21,25-26: „Nebyl nikdo jako Achab, aby se zaprodal a dopouštěl toho, co je zlé v Hospodinových očích, jak ho k tomu podněcovala Jezábel, jeho žena. Jednal velice ohavně tím, že chodil za hnusnými modlami; páchal všechno to, co Emorejci, které Hospodin před Izraelci vyhnal.“

1. Královská 17,13-14: Elijáš jí řekl: „Neboj se. Jdi a udělej, co jsi řekla. Jen mi z toho nejdřív připrav malý podpopelný chléb a přines mi jej. Potom připravíš jídlo pro sebe a svého syna, neboť toto praví Hospodin, Bůh Izraele: „Mouka ve džbánu neubude a olej v láhvi nedojde až do dne, kdy dá Hospodin zemi déšť.“

List Jakubův 5,16-17: „Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého. Eliáš byl člověk jako my, a když se naléhavě modlil, aby nepršelo, nezapršelo v zemi po tři roky a šest měsíců.“

Biblická fakta:

Prorok Elijáš předpovídá králi Achabovi dlouhé sucho jako trest za neposlušnost Hospodina. V zemi nastává několikaleté sucho. Elijáš je Bohem poslán k potoku Kerítu, kde mu havrani nosili chléb a maso ráno a večer. Když potok vyschl, byl Bohem poslán do Sarepty k chudé vdově, která měla syna.

Elijáš vdovu prosí o upečení chleba, i když už nemá pro sebe a svého chlapce. Když Elijášovi chleba upeče, mouka a olej přestaly ubývat. Bůh postihl nemocí syna té vdovy, až zemřel. Elijáš se modlí k Bohu a ten skrze Elijáše chlapce vzkřísí. Žena poznává, že jen Hospodin je Bůh.

Achab usilovně hledá Elijáše, ten vzkáže po správci paláce Obadjášovi, že se s Achabem setká na hoře Karmel. Tam se ukáže, kdo je pravý Bůh – zda Hospodin, nebo baalové, které uctíval Achab, a kvůli tomu nepršelo a zemi postihlo velké sucho a hladomor.

Na hoře Karmel Elijáš „soupeří“ s baalovými proroky o to, kdo je skutečně Bůh. Mají připravit oltář a obětovat na něm býka, avšak zapálit to má oheň z nebe. Baalovi proroci vyzývají baala a nic se nestane. Elijáš ještě navíc vykope kolem oltáře s býkem příkop a pak celkem 3x na oltář a dřevo vyleje 4 džbány vody (až se příkop naplnil vodou). Elijáš se modlí k Bohu, a ten z nebe sesílá déšť. Lid poznává, kdo je Hospodin. Elijáš pobije všechny baalovy proroky. Potom konečně skončí sucho, Eliáš se modlí a přichází životodárný déšť.

Potom Elijáš dostane strach, dozví se, že ho chce Jezábel, manželka Achaba, zabít. Ukryje se v poušti a přeje si zemřít. Zjeví si mu Boží anděl, přinese mu placku a džbán s vodou. Dvakrát se najedl a šel v síle toho pokrmu 40 dní a 40 nocí, až na horu Choréb. Tam se setkal s Bohem, který nebyl ve

vichřici, zemětřesení, ani ohni, ale v tichém, jemném vánku. Bůh mu řekne, že má jako svého nástupce pomazat Elíšu, kterého pak zastihl na poli, jak oře.

Izraelské království krále Achaba napadají Aramejci v čele s králem Ben-Hadadem. Mají silnější a větší vojsko. Hospodin Bůh přesto dopřeje Izraeli vítězství, aby Achabovi ukázal, že jedině on je mocný Bůh. Achab však na to nedbá a navíc nezabije krále Ben-Hadada (opět neposlechl Hospodina).

Král Achab zatouží po vinici služebníka Nábota, ale ten mu ji jako své dědictví nechce prodat. Proto Achaba jeho žena Jezábel navede, aby se Nábota zbavil. Jezábabel nechá Nábota křivě obvinít za něco, co nespáchal a je krutě ukamenován. Bůh na to skrze proroka Elijáše ohlašuje Achabovi soud nad jeho domem – Achabovu krev budou chlemtat psi, kteří také roztrhají Jezábel. Achab si Hospodinův soud bere k srdci a lituje svých činů – to se Bohu líbí. Proto jeho rod není vymýcen ještě za Achabova života.

Po několika letech Izrael znovu napadají Aramejci. Achab si nechává zavolat (falešné) proroky, kteří mu lživě předpovídají vítězství. Prorok Míkajáš, který není falešným prorokem, však předpovídá králi Achabovi smrt (nemá táhnout do bitvy). Achab však nechá za to Míkajáše uvěznit. Ve válce se přestrojí za obyčejného vojáka, aby jej Aramejci nepoznali jako krále, zasáhne jej však „náhodou“ nějaký šíp a Achab umírá, jeho krev vytéká na vůz, ze kterého pak psi chlemtali jeho krev dle Hospodinova slova.

Pro zvědavé:

- Obadijáš ukryl 100 božích proroků a staral se o ně (dával jim vodu a chléb)
- Baalových proroků na hoře Karmel je 450
- Objem strouhy u oltáře Elijáše na Karmelu byl 30 litrů
- Než přijdou konečně dešťové mraky, jde je Elijášův služebník vyhlížet celkem 7x
- Elíša byl syn Šafata, jako znak povolání na něj Eliáš hodil svůj plášť
- Král Ben-Hadad útočil v koalici spolu s 32 dalšími králi

Myšlenky k 60. lekci (aplikace):

- Za zlé Achabovo jednání přichází sucho – za zlé jednání přichází Boží trest, který často dopadá i na naše okolí (kvůli bezbožnosti Achaba trpí celý Izrael)
- Bůh se o Elijáše stará v době sucha – Bůh se o nás dokáže postarat, i když naše zdroje „vyschnou“
- Chudá vdova musí věřit Elijášovu slovu – to, v co můžeme věřit je pouze Slovo, až Mu uvěříme, pak můžeme vidět hmatatelné výsledky
- Elijášův zázrak vzkříšení – lid je bezbožný a Bůh k němu mluví skrze zázraky (neznají Boží slovo) – tam, kde lidé neznají Boží slovo (často misie v nezasažených národech, tam se Bůh zjevuje skrze zázraky – i dnes)
- Boj na Chorébu – Bůh ukazuje jednoznačně, že je to on, kdo je mocný, živý a hoden uctívání x naproti tomu modly baalových proroků jsou bez moci – jedině Hospodin je živým Bohem
- Eliáš prokazuje několikrát svou velkou víru – když se modlí za déšť, když se modlí o oheň z nebe – je pro nás vzorem k modlitbě
- Bůh k lidem, kteří jednají zle, mluví i vícekrát (Achab měl možnost poznat Boží moc jednak na Karmelu, pak, když začalo pršet a pak po vítězství nad Aramejci), ale nic z toho si nevzal k srdci – když poznáme Boha jako mocného, pak je dobré mu věřit a poslouchat ho
- Achab kupí zlo na zlo (s pomocí Jezábel) a okrádají Nábota o vinici – zlo plodí další zlo a je třeba dávat pozor na lidi, kterými se obklopujeme a kteří nás mohou svádět k hříchu
- Achab vyznává svou vinu, když je mu sděleno, že jej čeká hrozný trest – Bůh to slyší – pro každého člověka je šance navrátit se k Bohu, vyznat svůj hřích, Bůh na to čeká
- Boží slovo se neřídí našimi představami (Achab a lživí proroci), ale vždy se splní

Souvislost s Novým zákonem: MOC MODLITBY SPRAVEDLIVÉHO (List Jakubův 5,15-18)

Biblický text: „Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustil-li se hříchů, bude mu odpuštěno. Vyznávejte hříchů jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého. Eliáš byl člověk jako my, a když se naléhavě modlil, aby nepršelo, nezapršelo v zemi po tři roky a šest měsíců. A opět se modlil, a nebe dalo déšť a země přinesla úrodu.

Elijáš je pro nás vzorem v modlitbě. Elijáš slyšel Boha, setkal se s ním a Bůh k němu mluvil. Na jeho slovo se déšť zastavil a pak opět spustil. Elijáš byl Bohu blízko. Modlitba jako rozhovor s Bohem má moc. Není to automat, kterým bychom si plnili přání, ale na druhou stranu skrze modlitbu se mohou dít i zázraky (Elijáš křísí syna). Aby naše modlitba mohla být vyslyšena, je třeba nejprve vyznávat hříchů. Modlitba má být také vroucí, tzn. opravdová, ne naučená, odhrkaná. Často je třeba se modlit naléhavě a s trpělivostí. Trávím s Bohem čas v modlitbě? Nechám jej prostoupit do mého života, aby skrze mě mohl jednat? Elijáš je nám příkladem člověka, který se vroucně modlil, a věci se hnuly. Pohnou se věci i v mém životě? Třeba ano, když se pro nás modlitba stane každodenní potřebou a místem pro setkání se Stvořitelem.

Náměty pro činnosti s dětmi:

- 1. Přenášení papírků pusou – motiv havranů nosících jídlo Elijášovi.** Úkolem dítěte je pomocí úst přenést za časový limit (cca 2 minuty) co nejvíce papírků (ve formě malých kuliček).
- 2. Zapálení sirky a držení – motiv zapálení oltáře na Karmelu.** Úkolem dítěte je zapálit sirku a co nejdéle ji v ruce udržet.
- 3. 40 sekundový běh – motiv běhu Elijáše 40 dní a 40 nocí.** Úkolem dítěte je běžet kolem stolu co nejvíce koleček po dobu 40 sekund, stolu se nesmí dotknout.
- 4. Hod pláště na tyčku – motiv povolání Eliši.** Úkolem dítěte je hodit ručník na tyčku (např. smeták) tak, aby tam zůstala. Celkem 10 pokusů.
- 5. Střelba z luku (hod šípkou) do terče - motiv zbloudilé střely na krále Achaba.** Úkolem dítěte je strefit terč co nejbližší středu. Každý má 5 pokusů.
- 6. Chlemtěj vodu – motiv chlemtání psů.** Úkolem dítěte je z kelímku pít vodu pouze jazykem (chlemtat). Kdo za časový limit (cca 2 minuty) vypije více, případně jak dlouho vše?